

Sprawa C-371/10

National Grid Indus BV

przeciwko

Inspecteur van de Belastingdienst Rijnmond/kantoor Rotterdam

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym
złożony przez Gerechtshof Amsterdam)

Przeniesienie siedziby faktycznego zarządu spółki do innego państwa członkowskiego niż państwo utworzenia — Swoboda przedsiębiorczości — Artykuł 49 TFUE — Opodatkowanie niezrealizowanych zysków związanych z majątkiem spółki przenoszącej siedzibę między państwami członkowskimi — Ustalenie kwoty opodatkowania w chwili przeniesienia siedziby — Natychmiastowy pobór podatku — Proporcjonalność

Opinia rzecznika generalnego J. Kokott przedstawiona w dniu 8 września 2011 r. I - 12277

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 29 listopada 2011 r. I - 12307

Streszczenie wyroku

1. *Swobodny przepływ osób — Swoboda przedsiębiorczości — Postanowienia traktatu — Zakres stosowania — Przeniesienie siedziby faktycznego zarządu spółki krajowej do innego państwa członkowskiego (art. 49 TFUE, 54 TFUE)*

2. *Swobodny przepływ osób — Swoboda przedsiębiorczości — Ograniczenia — Przepisy podatkowe — Przeniesienie siedziby faktycznego zarządu spółki krajowej do innego państwa członkowskiego*
(art. 49 TFUE)
3. *Swobodny przepływ osób — Swoboda przedsiębiorczości — Ograniczenia — Przepisy podatkowe — Przeniesienie siedziby faktycznego zarządu spółki krajowej do innego państwa członkowskiego*
(art. 49 TFUE)

1. Spółka utworzona zgodnie z prawem jednego państwa członkowskiego, która przenosi siedzibę faktycznego zarządu do innego państwa członkowskiego, przy czym to przeniesienie siedziby nie narusza jej statusu spółki pierwszego państwa członkowskiego, może powołać się na art. 49 TFUE w celu zakwestionowania zgodności z prawem opodatkowania nałożonego na nią przez pierwsze państwo członkowskie z tytułu tego przeniesienia siedziby.

ona zachować osobowość prawną, z której korzystała na mocy tego samego państwa. Jednakże uprawnienie to w żaden sposób nie oznacza, że zasady traktatu dotyczące swobody przedsiębiorczości nie mają zastosowania do przepisów krajowych w dziedzinie utworzenia i rozwiązania spółek.

(por. pkt 27, 30, 33; pkt 1 sentencji)

Państwo członkowskie posiada istotnie prawo określenia zarówno kryterium powiązania wymaganego od spółki, by mogła ona zostać uznana za spółkę utworzoną zgodnie z jego prawem krajowym i w związku z tym mogącą cieszyć się swobodą przedsiębiorczości, jak również kryterium wymaganego do utrzymania tego statusu w przyszłości. Państwo członkowskie ma zatem możliwość nałożenia na spółkę utworzoną na mocy swego porządku prawnego ograniczeń w przeniesieniu siedziby jej faktycznego zarządu poza jego terytorium, aby mogła

2. Nawet jeśli brzmienie postanowień traktatu odnoszących się do swobody przedsiębiorczości wskazuje, że mają na celu zapewnienie możliwości korzystania z traktowania krajowego w przyjmującym państwie członkowskim, to jednocześnie stoją one na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie pochodzenia utrudniało wykonywanie działalności w innym państwie członkowskim przez swego obywatela albo spółkę utworzoną zgodnie z jego ustawodawstwem.

Tymczasem przepisy krajowe, na mocy których przeniesienie siedziby faktycznego zarządu spółki krajowej do innego państwa członkowskiego powoduje natychmiastowe opodatkowanie niezrealizowanych zysków związanych z przeniesionymi składnikami majątkowymi, podczas gdy zyski takie nie podlegają opodatkowaniu, kiedy taka spółka przenosi siedzibę wewnątrz terytorium danego państwa członkowskiego i zostaną opodatkowane dopiero wtedy, gdy zostaną faktycznie zrealizowane, i w zakresie, w jakim zostaną zrealizowane, stanowią różnicę w traktowaniu w zakresie opodatkowania zysków co może zniechęcić spółkę prawa krajowego do dokonania przeniesienia siedziby do innego państwa członkowskiego. To odmienne traktowanie stanowi ograniczenie w zasadzie zakazane przez postanowienia traktatu dotyczące swobody przedsiębiorczości.

Jednakże przeniesienie siedziby faktycznego zarządu spółki z jednego państwa członkowskiego do innego nie oznacza, że państwo członkowskie pochodzenia winno zrzec się swego prawa do opodatkowania zysków powstałych w ramach jego kompetencji podatkowej przed rzeczonym przeniesieniem. Środek taki służy bowiem zapobieganiu sytuacjom, które mogłyby zagrażać prawu państwa członkowskiego pochodzenia do wykonywania przysługującej mu kompetencji podatkowej w związku z działalnością prowadzoną na jego terytorium, a zatem może być uzasadniony względami związanymi z zachowaniem rozdziału kompetencji podatkowych między państwami

członkowskimi i jest odpowiedni do zagwarantowania rozdziału kompetencji podatkowych między danymi państwami członkowskimi.

(por. pkt 35, 37, 41, 46, 48)

3. Artykuł 49 TFUE należy interpretować w ten sposób, że:

- nie sprzeciwia się on uregulowaniu państwa członkowskiego, na którego mocy kwota podatku od niezrealizowanych zysków związanych ze składnikami majątkowymi spółki jest ustalana ostatecznie – bez uwzględnienia strat, ani też zysków, które mogą być zrealizowane później – w chwili, gdy spółka z uwagi na przeniesienie siedziby jej faktycznego zarządu do innego państwa członkowskiego przestaje osiągać zyski podlegające opodatkowaniu w pierwszym państwie członkowskim; w tym względzie nie ma znaczenia, że opodatkowane niezrealizowane zyski odnoszą się do zysku kursowego, który nie może być wyrażony w przyjmującym państwie członkowskim z uwagi na obowiązujący tam system podatkowy;
- sprzeciwia się on uregulowaniu państwa członkowskiego, które nakłada natychmiastowy pobór podatku od niezrealizowanych zysków związanych ze składnikami majątkowymi

spółki przenoszącej siedzibę faktycznego zarządu do innego państwa członkowskiego już w chwili rzeczowego przeniesienia.

W istocie przepisy krajowe oferujące spółce, która przenosi siedzibę faktycznego zarządu do innego państwa członkowskiego, wybór między natychmiastową zapłatą należnej kwoty opodatkowania, która wywiera niekorzystne skutki w zakresie płynności finansowej dla tej spółki, lecz zwalnia ją z późniejszych obciążeń administracyjnych, a zróżnicowaną zapłatą kwoty rzeczowego opodatkowania,

połączoną w danym wypadku z odsetkami według właściwych przepisów krajowych, której bezwzględnie towarzyszy obciążenie administracyjne dla danej spółki, związane z monitorowaniem przeniesionych składników majątkowych, stanowiłoby środek, który będąc odpowiednim do zagwarantowania zrównoważonego rozdziału kompetencji podatkowych między państwami członkowskimi, byłby zarazem mniej szkodliwy dla swobody przedsiębiorczości niż natychmiastowa zapłata tego podatku.

(por. pkt 64, 73, 86; pkt 2 sentencji)